

Proč Čína váhá s výstavbou nového plynovodu z Ruska

k-politika.ru/pochemu-kitaj-ne-reshaetsya-na-novyj-gazoprovod-iz-rossii/

3. 2. 2024 Ekonomika _

Dodávky ruského plynu do Číny vykazují od začátku roku nové historické rekordy. Experti očekávají, že Power of Siberia překročí plánované cíle růstu exportu pro tento rok. Tento projekt poskytuje Číně nejatraktivnější cenové podmínky. Proč stále přemýšlí o novém plynovodu Power of Siberia 2?

Gazprom aktualizoval svůj záznam o dodávkách do Číny čtyřikrát za měsíc. Historické rekordy denních dodávek ropovodem Power of Siberia byly stanoveny 2., 3., 12. a 31. ledna 2024. Loni se zásoby na této trase zvýšily již jedenapůlkrát – z 15,4 na 22,7 miliardy metrů krychlových. A loni Gazprom také opakovaně vytvořil rekordy v objemech dodávek. Letos by měl export podle plánu vzrůst na 30 miliard metrů krychlových, odborníci ale nevyklučují, že jich bude víc.

„Letos se pokusíme posunout před plán a do konce tohoto roku vytvoříme další rekord a dosáhneme 32–33 miliard metrů krychlových,“ navrhuje Alexey Gromov, ředitel energetiky Institutu energetiky a financí. Síla Sibiře by měla v roce 2025 dosáhnout projektované kapacity 38 miliard metrů krychlových ročně.

S ohledem na ztrátu evropského prodejního trhu by pro Gazprom a ruský rozpočet samozřejmě prospělo letos navýšit dodávky na maximálně 38 miliard metrů krychlových. To však v roce 2024 pravděpodobně nebude možné.

„Proč nemůžeme touto cestou dodávat více plynu? Za prvé, existuje určitý technologický postup pro zvýšení dodávek plynu z polí. Za druhé, existuje plán přípravy samotných polí napojených na plynovod Power of Siberia. Na rozdíl od „Power of Siberia - 2“ je „Power of Siberia“ založen na nových polích – Chayandinskoye a Kovyktinskoye, jejich kapacity jsou zaváděny postupně pro zatížení plynovodu,“ vysvětluje Alexey Gromov.

Proč Gazprom nastavuje rekordy v dodávkách plynu do Číny?

„Na jedné straně existuje fyzická příležitost odebrat více plynovodu z Ruska: vyrábíme více a kapacita Síly Sibiře se zvyšuje. Na druhou stranu Čína začala spotřebovávat více plynu než loni. V lednu 2023 Čína právě začala rušit omezení koronaviru a celý rok 2023 strávila zrychlováním své ekonomiky, takže spotřeba vzrostla. Poptávka se navíc v topné sezóně tradičně zvyšuje. A konečně, cena ruského plynu se v lednu stala pro Čínu ještě atraktivnější. Protože podle smlouvy s Čínou je cena plynu vázána na cenu ropy a ropných produktů na asijském trhu s devítiměsíčním zpožděním. A před devíti měsíci došlo k poklesu cen plynu, což se nyní odráží v ceně plynu,“ říká Igor Juškov, expert z Finanční univerzity při vládě Ruské federace a Národního fondu pro energetickou bezpečnost.

„Čína dostává náš plyn prostřednictvím plynovodu Power of Siberia za velmi výhodných cenových podmínek. V současnosti je to pravděpodobně nejlevnější zdroj plynovodu do Číny a bylo tomu tak i v roce 2023. Podle našich odhadů se plyn přes Power of Siberia na konci loňského roku prodával za průměrnou cenu necelých 300 dolarů za tisíc metrů krychlových. To bylo levnější než dodávky do Číny stejného středoasijského plynovodu, jehož cena byla 350–370 dolarů za tisíc metrů krychlových.

Čína proto požádala vedení Gazpromu, aby maximalizovalo čerpání plynu přes plynovod Power of Siberia, jak je to technicky možné,“ říká Alexey Gromov z Institutu energetiky a financí.

Na tomto pozadí se zdá divné, že Gazprom a Čína nepodepíší smlouvu na dodávky plynu přes nový plynovod Power of Siberia - 2. Číňané o tomto projektu mlčí, šéf Gazpromu Alexey Miller říká, že jednání probíhají. Mongolsko, kterým bude ropovod procházet, nedávno oficiálně oznámilo, že jednání o projektu se protahují. Již dříve bylo řečeno, že výstavba plynovodu by měla začít v roce 2024. To ale vyžaduje podepsání obchodní smlouvy, bez ní nikdo nic nepostaví.

Gromov pochybuje, že by se podpis takové dohody měl očekávat v první polovině letošního roku. Včetně toho, že šéf Gazpromu Alexey Miller koncem roku potvrdil svůj záměr zvýšit dodávky plynu do Číny po již dohodnutých trasách, tedy prostřednictvím projektu Power of Siberia a Dálného východu (dodávky 10 miliard metrů krychlových od roku 2027), ale bez zmínky o projektu "Síla Sibiře - 2".

„Strany se nemohou dohodnout na ceně. Čína věří, že čím déle bude čekat, tím horší to bude pro Gazprom, což znamená, že bude cenově vstřícnější,“ říká Igor Juškov.

Power of Siberia 2, na rozdíl od Power of Siberia, není pro Čínu tak silnou prioritou z několika důvodů. Do severovýchodní části Číny, která byla historicky nejméně plynifikována, vstupuje Síla Sibiře a Dálný východ – a alternativa k ruským dodávkám potrubí zde neexistuje. Zatímco z Power of Siberia - 2 bude plyn přicházet přibližně stejnou cestou jako středoasijský plyn, a ne do nových regionů, ale do stejné Šanghaje. To znamená, že zde ruský plyn soutěží s jiným plynem. Aby Rusko zabilo konkurenci se středoasijským plynem, musí prodávat plyn za směšné ceny. Ale Rusko s tím může jen stěží souhlasit, protože je pro nás důležité nejen zvýšit dodávky do Číny, ale také získat výhody pro rozpočet,“ argumentuje Alexej Gromov.

A přestože Čína dostává plyn ze Střední Asie za 350–370 USD za tisíc metrů krychlových oproti 300 USD za ruský plyn prostřednictvím Síly Sibiře, má Čína další peněžní příjmy z projektů ve Střední Asii.

„Čína nejen nakupuje středoasijský plyn na hranicích, ale podílí se také na projektech jeho výroby v těchto zemích, například v Turkmenistánu. Potrubní systém byl navíc vybudován za peníze z čínských půjček, takže Čína stále dostává splátky úvěrů od středoasijských zemí, a to částečně ne v penězích, ale v plynu. Ruský projekt se zabývá pouze nákupem a prodejem plynu,“ říká Alexey Gromov.

Dalším bodem je, že projekt Power of Siberia - 2 vyžaduje, aby Čína investovala do infrastruktury na svém území, a také pochopení, že bude mít dlouhodobou poptávku po tomto plynu, který na její území začne proudit nejdříve 2030.

Politické události však mohou podpis smlouvy mezi Gazpromem a Čínou o novém plynovodu urychlit. Problémy s lodní dopravou v Rudém moři v důsledku eskalace konfliktu na Blízkém východě nebo zintenzivnění obchodní konfrontace mezi Čínou a Spojenými státy by mohly vést k přerušení dodávek LNG do Říše středu. Zatímco plynovodní plyn z Ruska takovým rizikům nepodléhá. Kombinace stabilní atraktivní ceny ruského plynu s jeho stabilitou a bezpečností nemůže praktickou Čínu nechat lhostejnou.

Olga Samofalová